

Res Claritatis MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník IX., číslo I

15. I. 2012 / neprodejné

Z OBSAHU	Ježíš je cestou pokoje. Z novoroční homilie Benedikta XVI.	04
	Novoroční pastýřský list arcibiskupa pražského Mons. Dominika Duky OP	07
	Dobrodruh pro Krista. Svatý Pavel, apoštol	08
	Deset strategií na obnovení rodinného života	10

TRADICE OTCŮ

Z traktátu roudnického převora Petra Klarifikátora († po roce 1406)

K tobě at' se obrací má modlitba, blažená Panno, neboť tvůj sladký hlas nedoléhá ani tak k lidskému sluchu, jako spíše k srdci Miláčkovu (srov. Pís 2,14). K tobě volám, mocná vládkyně světa, Matko Boží, požehnaná rodičko Života, prostřednice lidského pokolení, přímělkyně hříšníků.

Pospěš na pomoc, at' nejsme rozchvácení, at' nejsme zničeni, at' se nerozštěpíme. Povstaň, buď k nám dobrotivá, povstaň, buď k nám milostivá, povstaň, my sami nemůžeme povstat pod tíhou svých hříchů, abychom ukázali svou bídu.

Povstaň, přítelkyně, těšitelko ubohých a opuštěných a přítelkyně hříšníků, svazkem pokoje spoj znesvářené, vždyť v tobě se spojily v podivuhodnou jednotu tak rozdílné přirozenosti tvého Syna. Spoj protiklady tak rozdílných chtění, záměrů, citů a názorů pevným poutem opravdové a dokonalé lásky. Přijď nám na pomoc! My sami nechceme, ba ani nemůžeme přijít, protože nám brání ctižádost, lakota, marnivost a vášeň. Přijď tedy ty k nám!

Kéž tvé neporušené panenství vyrovná vinu naší porušenosti, a tvá pravá, Bohu milá pokora naší nadutou domýšlivost; kéž tvá všem široce rozevřená láska překryje ubohost našeho sobectví a tvá neposkvrněná čistota kéž zahladí skvrnu našeho rozštěpení, které jsme způsobili všemi těmito proviněními. Co si sami nezasloužíme, at' nám dá Bůh na tvou slavnou přímělvu.

Ó Panno, ty sama znáš naši tíseň lépe, než ti můžeme vypovědět. Přijď nám na pomoc! Toužíme po jednotě, ale sami nemůžeme povstat pod tíhou svých hříchů. Přijď nám na pomoc!

Sousoší svatých Cyrila a Metoděje na Radhošti (1931). Foto: Valtameri/CC/Wikipedia

Poslání křesťanů v 21. století

Úvodník arcibiskupa pražského Mons. Dominika Duky OP

Nový rok 2012 je součástí naší přípravy k cyrilometodějskému jubileu, které nechápeme jako folklorní záležitost, ale jako radostné připomenutí si, že víra i po 1 150 letech je Boží dar, který osvětluje náš lidský rozum, abychom s větší odpovědností ve svobodě dokázali uskutečňovat své křesťanské poslání v 21. století. Víra a světlo dávají smysl našemu životu, tak jak o tom svědčí cyrilometodějský kříž, který nás doprovázel jako výzva k odvaze a naději po celou dobu totality, jak nás na to upozorňoval především zesnulý kardinál František Tomášek.

Cyrlometodějská misie stala se pro nás výzvou k přijetí kříže, od kterého se odvozuje i naše slovo pro křest. Je to symbol setkání Boha a člověka. Kristův kříž nám říká, že toto setkání se naplňuje i v té nejtvrdší realitě života, kte-

rou je utrpení a smrt, ale právě v tomto setkání se otevírá cesta ke skutečnému životu. Bůh a člověk, to je téma cyrilometodějské misie, to je téma, které nenechává lhostejnou ani současnou společnost.

Chceme si v tomto roce připomenout dvě události. Tou první je obnovení pražského arcibiskupství před 450 lety a druhou je umučení čtrnácti františkánských mnichů z kláštera u Panny Marie Sněžné v roce 1611. Obě události hovoří o rozporuplné i bolestné minulosti našeho národa. Z jiného pohledu však zdá se, jako by je překrýval onen lesk cyrilometodějské misie nerozdělené Církve, která vykazuje mnohem větší zájem o život a budoucnost společnosti než hašteřivý zápas jednotlivých konfesí.

Dokončení na str. 2 dole

Mons. Dominik Duka OP. Foto: TS ČBK

Eurokomisař o potřebě náboženství

Při příležitosti 10. výročí zavedení eura doporučil bývalý eurokomisař Jacques Delors, aby se Evropa vrátila ke svým křesťanským kořenům. Řekl, že je třeba „oživit duši Evropy“. „Pokud evropský projekt nebude nesen ‚duchovním vzletem‘, nedostane se daleko.“ Za současnou krizi podle něj může extrémně silný individualismus ve společnosti, která naopak potřebuje víc náboženství. Delors doufá v jeho návrat: „Když člověk dá svému životu smysl, když myslí víc na druhé a otázku po zítřku nechá otevřenou, může být vyrovnanější a šťastnější a může pomoci zlepšovat společnost.“

Kathnet

Dokončení ze str. 1

Myslím, že nejen tento nový rok, ale budoucnost křesťanství v 21. století je v hlubokém a radostném úsilí o pravou hlubokou ekumenu. Jsem přesvědčen, že v posledních letech jsme na tuto cestu opravdu vykročili. Nejeví se vždy jako snadná, ale o to více naděje přináší. Přejí všem čtenářům *RC Monitoru* požehnaný rok 2012.

*Mons. Dominik Duka OP
arcibiskup pražský*

Pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka OP bude jmenován kardinálem

V pátek 6. ledna 2012 oznámil Svatý otec Benedikt XVI. nominaci 22 nových kardinálů, mezi kterými je i pražský arcibiskup Dominik Duka OP.

Mons. Dominik Duka je tak v pořadí 11. kardinálem mezi pražskými arcibiskupy a 22. kardinálem z českých a moravských diecézí. V současné době má tedy Česká republika dva kardinály. Tím druhým je kardinál Miloslav Vlk, který letos 17. května oslaví 80. narozeniny, a proto se již nebude moci účastnit volby papeže. Toho při konkláve volí pouze kardinálové mladší osmdesáti let.

Dalšími významnými českými kardinály novodobé historie byli například kardinál Tomáš Špidlík, kardinál František Tomášek nebo kardinál Josef Beran.

Slavnostní jmenování arcibiskupa Dominika Duky kardinálem se bude konat 18. února 2012 v Římě při zasedání konzistoře. Nově jmenovaní kardinálové na ní převezmou jmenovací dekrety a kardinálské birety. Den poté, 19. února 2012, bude papež spolu s novými kardinály ve vatikánské bazilice sv. Petra sloužit slavnostní mši svatou, při níž arcibiskup Dominik Duka obdrží kardinálský prsten.

Věřící z České republiky, kteří chtějí být této slavnostní události přítomni, se mohou dopravit do Říma prostřednictvím Poutního centra při Biskupství královéhradeckém a ČM Fatimy v Koclířově, které tuto pouť českých a moravských poutníků do Vatikánu organizují. Poutníci si mohou vybrat ze dvou variant (letecky: 17.–19. 2. včetně 2 nocí v hotelu za 8.500 Kč; autobusem: 16.–20. 2. včetně 2 nocí v hotelu za 5.000 Kč). Přihlásit se lze na adrese Biskupství královéhradecké, Poutní centrum, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, telefonicky na čísle 731 646 800 nebo na ryklova@bihk.cz.

TS ČBK

Nový seznam pronásledovatelů křesťanů

Stejně jako v minulých letech Severní Korea otevírá seznam zemí, ve kterých jsou křesťané nejvíce pronásledováni. Podle nejnovější zprávy organizace *Open Doors* asi 100 milionů následovníků Krista trpí pro svou víru. Mezi hlavními pronásledovateli najdeme devět států s islámskou vládou. Zpráva reflektuje nevelké zlepšení situace v Íránu. Před rokem byla tato země hned druhá za komunistickou Severní Koreou, nyní se před ni dostal Afghánistán, Saúdská Arábie a Somálsko.

Autoři zprávy, která hodnotí stav náboženské svobody v 50 zemích světa, s obavami konstatují značné zhoršení situace křesťanů v Pákistánu. Neskrývají ani deziluzi z důsledků „arabského jara“ pro náboženské menšiny v zemích severní Afriky a zejména v Egyptě. Velké obavy budí také růst islámského radikalismu v Nigérii. V minulém roku tam pro svou víru zahynulo nejméně 300 křesťanů. Na černém seznamu pronásledovatelů se tato země přesunula z 33. místa v loňském roce na 13. místo.

Podobně jako v minulých letech vede v počtu pronásledovaných křesťanů Čína. Odhaduje se, že je tam upírána svoboda kultu asi 80 milionům Kristových následovníků. Na seznamu organizace *Open Doors* se objevily také dvě země, které na něm v minulých letech nefigurovaly: Kolumbie a Kazachstán.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

V roce 2011 bylo na světě zabito 26 pastoračních pracovníků a kněží

Agentura *Fides* vydala jako každý rok statistiku pastoračních asistentů a kněží, kteří byli zabiti během roku 2011. Jde dohromady o 26 osob, což je o jednu více než v roce 2010: 18 kněží, 4 řeholnice a 4 laici. Nejvíce případů bylo zaznamenáno v Americe – 13 kněží a 2 laici, potom v Africe – 2 kněží, 3 řeholnice a 1 laik, dále v Asii, kde byli zabiti 2 kněží, 1 řeholnice a 1 laik a nakonec v Evropě, kde byl zabit 1 kněz. Někteří z nich se stali oběťmi násilí, když se postavili na obranu druhých za cenu ohrožení vlastní bezpečnosti. Někteří byli zabiti při loupežných přepadeních či únosech.

RaVat

Češi a pomoc pronásledovaným křesťanům

Začátkem ledna 2012 proběhla v Praze–Strašnicích veřejná beseda o situaci pronásledovaných křesťanů. Mons. Václav Malý připomněl, že křesťané jsou jednou z největších a nejvíce utlačovaných skupin, a uvedl několik podnětů, jak lidé v Česku mohou pronásledovaným křesťanům aktivně pomoci. Základem podpory je postoj lidské solidarity. Od toho by se měla odvíjet aktivní modlitba za vyřešení tíživé situace utiskovaných lidí v daných zemích. Pomoc může probíhat např. formou podpisových a petičních akcí, lze také navázat spolupráci s redakcí časopisů, které tuto problematiku mají v centru zájmu: *Křesťanská mezinárodní solidarita (CSI)* a *Hlas mučedníků*.

Mons. Václav Malý zmínil také potřebu aktivní účasti politiků při obraně utlačovaných křesťanů. Přítomný předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek na jeho výzvu hned další den reagoval prohlášením: „KDU-ČSL odsuzuje násilí páchané v Nigérii na křesťanech a na umírněných muslimech, kteří se násilí staví do cesty. Vítáme výjimečný stav vyhlášený nigerijským prezidentem v krizových oblastech, kde působí militantní muslimská sekta Boko Haram, zodpovědná za neomluvitelné násilné činy proti lidskosti.“ Místopředseda lidovců pro zahraniční politiku a obranu Pavel Svoboda k tomu dodává: „KDU-ČSL bude prostřednictvím svých europoslanců a senátorů usilovat aktivně o to, aby tyto i další projevy náboženského fanatismu vyvolaly odpovídající reakci nejen v České republice, ale i na úrovni Evropské unie. Násilné chování nesmí být tolerováno, ať je jeho obětí kdokoli, ať už je to v Nigérii, v Egyptě, Iráku, Indii nebo Číně. Lidský život a lidská důstojnost jsou nedotknutelné hodnoty.“

RC, KDU-ČSL

Tříkrálová sbírka 2012

Od 1. do 14. ledna 2012 proběhla v České republice již dvanáctá Tříkrálová sbírka, kterou pořádá Charita ČR. Jedná se o největší sbírkovou a dobrovolnickou akci u nás. Letos se jí zúčastnilo na 50 tisíc dobrovolníků. Výtěžek sbírky je určen na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším potřebným. Loni činil výnos sbírky přes 70 milionů korun. Do sbírky lze přispět také prostřednictvím dárcovské SMS ve tvaru: DMS KOLEDA na číslo 87777 anebo bankovním převodem nebo poštovní poukázkou na konto: 66008822/0800 u České spořitelny.

Charita ČR

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Vážení čtenáři,

děkujeme Vám všem za podporu v loňském roce, za Vaše modlitby i finanční dary. Potvrzení o přijatých darech pro použití ve Vašich daňových přiznáních Vám bude zasláno v příloze dalšího čísla RC Monitoru, tj. v RCM 2/2012 s datem vydání 29. ledna 2012. Pán Bůh zaplať za Vaši štedrost!

Redakce

SLOVO KNĚZE

V nedávném televizním dokumentu o službě otce arcibiskupa Dominika Duky mne zaujala jeho slova k současné krizi Západu. Otec arcibiskup ukázal důležité souvislosti, jak se ekonomická krize prohlubuje kvůli krizi demografické a jak je stárnutí a úbytek původních obyvatel způsobován úpadkem morálky. Mravní krize je pak především dána odklonem od Boha – ztrátou víry.

Uvědomění si těchto souvislostí může napomoci objevit nejlepší strategii nápravy a překonání všech zmíněných krizí. Je nabitelní, že neúčinnějším krokem k zastavení postupného umírání západní civilizace je návrat k Bohu... Už slyším námitku: 'Vždyť víra je dar od Boha, tu si nikdo nemůže naordinovat, natož někomu druhému. To je pravda, ale každý člověk může o dar víry prosit a každý může usilovat o přiblížení se Bohu – třeba nejprve prostou rozumovou úvahou.

Přemýšlet o Bohu totiž není bláhosť či nějaký únik. Uvažování o Bohu se ani nepřiči zdravému rozumu. Navzdory stále rozšířeným předsudkům, že věda vyvrátila Boha, anebo že Bůh je tak přesažný, že rozumovému poznání zcela uniká, opak je pravdou. Při vytrvalé a pečlivé snaze objasnit existenci světa včetně nás samotných dospíváme k První příčině, respektive k Absolutnímu jsoucnu. Třebaže tyto metafyzické abstraktní pojmy zdaleka nemohou vyčerpávat velikost, hloubku a svatost Boží, přesto něco objektivně pravdivě o Bohu vypovídají. Například, že je naprosto nezávislý a ničím nepodmíněný, nebo že nepřijímá bytí od jiného, ale existuje sám od sebe a tedy věčně a že dává existenci všemu stvoření.

Pokud se pokoušíme o vysvětlení řádu kosmu, přírody či hmoty, opět v posledku dospíváme k rozumnému Zákonodárci, který stanovil právě ty přírodní zákony, podle nichž se svět rozvíjí, a ne jiné. A je-li První příčina rozumná, je i osobní. Je to tedy Někdo, ke komu se mohu osobně vztahovat. Když tedy toto víme, co brání člověku, aby se k Bohu obrátil a poprosil o přátelství a vedení?

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

AGNOSTICISMUS – VOLBA, KTEROU LZE ŽÍT?

Z textů Josepha Ratzingera

Institut papeže Benedikta XVI. v Řezně vydal v září 2011 teologickou čítanku *Víra Církve*, jež je sestavena z textů Josepha Ratzingera. V této rubrice budeme jednotlivé texty otiskovat na pokračování.

Otázka Boha nemůže být ze své podstaty vtěsnána do hranic vědeckého bádání v přísném smyslu. Z tohoto pohledu je tvrzení o „vědeckém ateismu“ nesmyslnou arogancí, včera, stejně jako dnes i zítra. Tím více se však vnučuje otázka, zda problém Boha nepřekračuje hranice veškerých lidských schopností, a zda tedy agnosticismus není jediný správný postoj člověka: odpovídající jeho bytí, čestný, ano, i v nejhlubším smyslu slova „zbožný“ – uznání toho, že náš přístup a naše zorné pole jsou omezené, respekt vůči tomu, co nám není otevřeno. Měla by to snad být nová zbožnost myšlení, vzdát se nezbadatelného a spokojit se s tím, co je nám dáno?

[...] Můžeme jako lidé prostě ponechat otázku Boha stranou – otázku po našem *odkud*, po našem *kam* a po měřítku našeho bytí? Můžeme prostě hypoteticky žít, „jako by Bůh nebyl“, ačkoli možná existuje? Otázka Boha není

pro člověka nějaký teoretický problém jako třeba otázka, zda vedle periodického systému prvků existují ještě další dosud neznámé prvky atd. Naopak, otázka Boha je vrcholně praktická záležitost, která se projevuje ve všech oblastech našeho života. Když tedy v teorii uplatňuji agnosticismus, musím se v praxi rozhodnout mezi dvěma možnostmi: žít, jako by Bůh neexistoval, nebo žít, jako že existuje a je směrodatnou skutečností pro můj život. Dělán-li to první, pak jsem zaujal ateistický postoj a základem celého svého života učinil možná nepravdivou domněnku. Rozhodnu-li se pro druhou volbu, opět se pohybuji v čistě subjektivní důvěřivosti, přičemž někomu může přijít na mysl Pascal, jehož celý filozofický zápas na počátku novověku kroužil kolem této myslitelské konstelace. Protože došel k přesvědčení, že otázka není řešitelná pouhým aktem myšlení, doporučoval agnostikovi, aby se odvážil

rozhodnutí pro druhou volbu a žil, jako by Bůh byl. Potom v průběhu experimentů a jediné skrže ně dojde k poznání, že volil správně [...]. Ať je tomu jakkoli – lesk agnostického řešení zcela jasně neobstojí při bližším prověřování. Jako ryzí teorie se zdá být svrchovaně osvětlující, ale agnosticismus je ve své podstatě víc než teorie – je otázkou životní praxe. A když se ho někdo pokouší „praktikovat“ v tomto jeho pravém dosahu, vytrácí se jako mýdlová bublina; rozpouští se, protože není možné uniknout volbě, jíž se právě chtěl vyhnout. Před otázkou po Bohu nemůže být člověku přiznána neutralita. Člověk může říci jen *Ano* nebo *Ne*, a to vždy se všemi důsledky až do nejmenších věcí života.

(Auf Christus schauen. Einübung in Glaube, Hoffnung, Liebe, Freiburg 1989, s. 16–18)
<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Kolářek SJ

JEŽÍŠ JE CESTOU POKOJE

Z novoroční homilie Svatého otce Benedikta XVI.

V neděli 1. ledna 2012 v bazilice sv. Petra slavil Benedikt XVI. novoroční mši svatou za účasti diplomatického sboru. Přinášíme několik pasáží z jeho homilie.

Drazí bratři a sestry, prvního dne kalendářního roku dává liturgie v Církvi na celém světě zaznít starodávnému kněžskému požehnání, jež jsme slyšeli v prvním čtení: „Ať tobě Hospodin požehná a ochraňuje tě! Ať tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý! Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a dopřeje ti pokoj!“ (Nm 6,24–26).

Toto požehnání předal Bůh skrze Mojžíše Áronovi a jeho synům, tedy kněžím izraelského lidu. Je to trojí přání plné světla, které proudí z opakování Božího jména – Hospodin (Pán) – a z obrazu Jeho tváře. Vskutku, máme-li být požehnáni, musíme stanout v přítomnosti Boha, být obdarováni Jeho jménem a zůstat v proudu světla, které vychází z Jeho tváře, tedy

v prostoru, který je osvěcen Jeho pohledem, šířícím milost a pokoj. [...]

Prostřednice Božího požehnání

Maria je matkou a vzorem Církve, která vírou přijímá Slovo Boží a dává se Bohu jako „dobrá půda“, na níž On může dále naplňovat své tajemství spásy. Také Církev se podílí na tajemství Božího ma-

teřství hlásáním, které rozsévá semeno evangelia po celém světě, a svátostmi, které udělují lidem milost a božský život. Církev tímto mateřstvím žije zvláště ve svátosti křtu, když rodí Boží děti z vody a z Ducha Svatého, který v každém volá: „Abba! Otče!“ (Gal 4,6) Stejně jako Maria je Církev prostřednicí Božího požehnání pro svět: přijímá jej, když přijímá Ježíše, a předává jej, když Ježíše přináší. On je milosrdenstvím a pokojem, který si svět nemůže dát a potřebuje ho více než chléb.

Pokoj je syntézou všech požehnání

Pokoj ve svém nejplnějším a nejvznešenějším významu je sumou a syntézou všech požehnání. Proto se dvě osoby, které se setkají, zdraví vzájemným přáním pokoje. Také Církev prosí první den kalendářního roku zejména o tento nejvyšší dar a činí tak stejně jako Panna Maria tím, že všem ukazuje Ježíše, protože, jak praví apoštol Pavel, „on je náš pokoj“ (Ef 2,14) a zároveň „cesta“, po níž mohou lidé i národy dojít onoho cíle, po kterém všichni toužíme. [...]

Výchova jako rozhodující výzva

„Výchova mladých ke spravedlnosti a pokoji“ je úkol, který se týká každé generace, a díky Bohu, lidská rodina je si toho po velkých tragédiích dvou světových válek stále více vědoma, jak dosvědčují na jedné straně mezinárodní prohlášení a iniciativy a na druhé straně mnoho různých forem sociálního nasazení na tomto poli zejména mezi mladými v posledních desetiletích. Pro církevní společenství je výchova k pokoji součástí poslání obdrženého od Krista, součástí evangelizace, protože Kristovo evangelium je také evangelium spravedlnosti a pokoje. V poslední době se však Církev stává mluvčím požadavku, jenž přitahuje každé svědomí, které je citlivé a zodpovědné za úděl lidstva, totiž odpovědi na rozhodující výzvu, kterou je právě výchova. Proč „výzva“? Prinejmenším ze dvou důvodů. Nejprve proto, že v nynější době, silně poznamenané technologickou mentalitou, není samozřejmé, že vychovávat neznamená podávat návod k užití, nýbrž že je to určitá volba; za druhé proto, že relativistická kultura

klade radikální otázku: má vůbec smysl vychovávat? A k čemu vychovávat?

Formace ke spravedlnosti a pokoji

Nemůžeme nyní přirozeně řešit tyto zásadní otázky, na které jsem se snažil odpovědět při jiných příležitostech. Chtěl bych však zdůraznit, že přijímat odpovědnost za výchovu mládeže k poznávání pravdy, hodnot a základních ctností tváří

Stefano da Verona: Klanění tří králů (1435)
Foto: Wikimedia Commons

Církev stejně jako Panna Maria všem ukazuje Ježíše, protože on je náš pokoj a zároveň cesta, po níž mohou lidé i národy dojít onoho cíle, po kterém všichni toužíme.

v tvář stínům, které dnes zakrývají horizont světa, znamená hledět do budoucnosti s nadějí. A součástí tohoto nasazení za integrální výchovu je také formace ke spravedlnosti a pokoji. Mládež dnes vyrůstá ve světě, který jako by se zmenšil a kde jsou kontakty mezi různými kulturami a tradicemi ustavičné, byť ne vždycky bezprostřední. Pro mládež je dnes více než kdy jindy důležité učit se hodnotě

a metodě pokojného soužití: vzájemnému respektu, dialogu a porozumění. Mladí lidé jsou od přirozenosti otevření vůči těmto postojům, ale právě sociální realita, v níž vyrůstají, je může vést ke smýšlení i jednání zcela opačnému, totiž k netoleranci a násilí. Jedině pevná výchova jejich svědomí může odstranit tato rizika a naučit je zápasit vždycky a jenom silou pravdy a dobra. Tato výchova začíná v rodině a rozvíjí se ve škole a v ostatních vzdělávacích institucích. Jde v zásadě o to, pomoci dětem, mládeži a dospívajícím rozvinout jejich osobnost, spojit hluboký smysl pro spravedlnost s úctou ke druhému, se schopností čelit konfliktům bez zpupnosti, s vnitřní silou dosvědčovat dobro, i když to s sebou nese oběti, s odpuštěním a smířením. Tak se z nich budou moci stát muži a ženy opravdu mírumilovní, tvůrci pokoje.

Bůh mluví o pokoji

Ve výchově nových generací připadá zvláštní odpovědnost také náboženským komunitám. Každá autentická náboženská formace vede člověka od nejtělejšího věku k tomu, aby poznával Boha, miloval Jej a plnil Jeho vůli. Bůh je láska, je spravedlivý a mírumilovný, a kdo Jej chce uctívat, musí se především chovat jako syn, který následuje příklad otcův. Jeden žalm praví: „Hospodin koná spravedlivé skutky, zjednává právo utlačeným. Hospodin je milosrdný a milostivý, shovívavý a nadmíru dobrotivý“ (Žl 103,6.8). V Bohu se dokonale snoubí spravedlnost a milosrdenství, jak nám ukázal Ježíš svědectvím svého života. V Ježíši se „láska a pravda“ setkaly, „spravedlnost a pokoj“ se políbily (srov. Žl 85,11). V těchto dnech slaví Církev velké tajemství Vtělení: pravda Boží vyklíčila ze země a spravedlnost sestoupila z nebe, země vydala svůj plod (srov. Žl 85,12.13). Bůh k nám promluvil ve svém Synu Ježíši. Slyšme, co praví Bůh: „mluví o pokoji“ (Žl 85,9). Ježíš je cesta, kterou se lze ubírat a která je otevřena všem. Je cestou pokoje. Dnes nám ji Panna Maria ukazuje, ukazuje nám cestu: jděme po ní! A ty, svatá Matko Boží, provázej nás svou ochranou. Amen.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)*

PAPEŽ VARUJE PŘED VZPOUROU MLADÝCH

Panna Orleánská (Notre Dame). Foto: inigohicks.blogspot.com

Z papežova rozhodnutí zahájila Církev rok 2012 se zrakem upřeným k mladým lidem. Právě jim věnoval Benedikt XVI. Světový den míru, slavený 1. ledna. Není divu. Minulý rok mládežnickými manifestacemi překypoval. Především v arabských zemích, ale i na Západě. Papež se sice nevyjádřil k žádným nepokojům konkrétně, ale vybízí, aby se nedávné rozmlísky braly vážně. Svědčí totiž o opodstatněném neklidu mladých. Je těžké získat vzdělání, založit rodinu a nalézt práci. A kromě toho v nich stále výrazněji sílí pocit, že nemají reálný vliv na svět politiky, hospodářství a kultury, že kdosi rozhoduje za ně. Benedikt XVI.

si velmi vysoko cení idealismus pro mládě typický. Varuje ale, že společenská podmíněnost a pocit bezradnosti je může zavést k negativním postojům, k projevům násilím.

Příklady, kdy věci nabraly tento spád, bylo v uplynulém roce mnoho. Po svátcích jeden z rádiových kolegů točil rozhovor s metropolitou Abuji, hlavního města Nigérie, s arcibiskupem Johnem Onaiyekanem. Bylo to po sérii útoků na křesťanské kostely, při kterých zemřelo 200 lidí. K atentátům se přihlásila islámská teroristická skupina Boko Haram. Arcibiskup Onaiyekan telefonoval z Madally, místa, kde došlo k nejkrvavějšímu z útoků. Rozhovor byl velmi dramatický. „Církev nepřestává vybízet k dialogu s muslimy, ale mladí se našemu dialogu jen smějí. Poté, co přišli o příbuzné a přátele, o tom už nechtějí slyšet. Chtějí se bránit sami, když jim stát nedokázal zajistit bezpečnost. Těžko bych je mohl zadržet. Nečekají na slovo biskupa. A v podstatě nevím, zda jim mohou upírat právo na sebeobranu,“ říkal bezmocný biskup z Nigérie.

Šestého ledna uplynulo 600 let od narození svaté Johanky z Arku, mladá Francouzka, která s mečem v ruce stála v obraně vlasti a na Boží výzvu osvobodila Francii od nadvlády anglického okupanta. Před rokem jí papež věnoval jednu ze svých středních katechezí, započítává ji tak do panteonu největších postav v dějinách Církve. Dal jí za vzor

současné mládeži a zdůraznil zejména, že také dnes může být vzorem angažovanosti laiků v politice.

Těžko předvídat, co přinese tento rok a jak budou reagovat mladí. Papež jim nebere právo na vzpouru. Přiznává, že jednou z příčin frustrace mladé generace je dojem, že jsou zbaveni reálného vlivu na budoucnost světa. Benedikt XVI. se obává spíš toho, že na vzbouřených ulicích nenajdeme svatou Pannu Orleánskou, která poslouchá nejen své rozhořčené srdce, ale také hlas Boží. A pak se může stát, že hněv, jakkoliv oprávněný, se může zvrtnout ve slepé násilí. Proto ta novoroční modlitba o pokoj a za mládež.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

Na Nový rok papež vyzval, abychom brali vážně postuláty mladých generací. Jejich vzpoura, jakkoliv oprávněná, může být nebezpečná. Mají totiž daleko k čistotě Panny Orleánské.

Pozvedat oči k Bohu

Před obtížnou výzvou kráčet po cestách spravedlnosti a míru nás může lákat to, abychom se spolu se žalmistou ptali: „Zvedám své oči k horám. Odkud mi přijde pomoc?“ (Žl 121,1)

Všem a zvláště mladým chci důrazně říci: Svět nezachrání ideologie, ale jen obrat k živému Bohu, který je našim Stvořitelem, zárukou naší svobody, zárukou všeho skutečně dobrého a pravé-

ho... bezvýhradný obrat k Bohu, který je měřítkem toho, co je správné, a zároveň je věčnou láskou. A co jiného než láska nás může zachránit? Láska má zalíbení v pravdě a je silou, která nás uschopňuje nasazovat se pro pravdu, pro spravedlnost a pro mír, protože ona všechno omlouvá, všemu věří, ve všechno doufá, všechno vydrží (srov. 1 Kor 13,1–13).

Vy všichni, muži a ženy, pro něž je mír záležitostí jejich srdce – mír není dobrem již dosaženým, ale cílem, k ně-

muž máme směřovat všichni, každý z nás! Hleďme do budoucnosti s větší nadějí a navzájem se na své cestě povzbuzujme. Pracujme pro to, abychom našemu světu dávali lidštější a bratrštější tvář, a uvědomujme si, že jsme jednotní ve své zodpovědnosti vůči přítomným i budoucím mladým generacím, zvláště v tom, abychom je vychovávali jako lidi pokoje a jako tvůrce míru.

Z Poselství papeže Benedikta XVI. k oslavě světového dne míru 1. 1. 2012

DO NOVÉHO ROKU V SÍLE PRAVDY A LÁSKY

Novoroční pastýřský list arcibiskupa pražského Mons. Dominika Duky OP

Při bohoslužbách 1. ledna 2012 byl v kostelech pražské arcidiecéze čten pastýřský list pražského arcibiskupa Dominika Duky OP.

Draží spolubratři kněží a jáhni, milí řeholníci a řeholní sestry, sestry a bratři,

den, kdy roční úsek času a zároveň i svých životů svěřujeme ochraně Panny Marie, je vhodný k tomu, abych Vás pozdravil. Hodí se rovněž k tomu, abych Vám všem poděkoval za práci, námahu, finanční podporu a především za modlitby, jimiž jste přispěli k tomu, z čeho máme všichni zaslouženě radost. Uplynulý rok jsme věnovali oslavě přemyslovské princezny svaté Anežky České. Přineslo to celku diecéze, ale především Vám, věřícím, mnoho plodů při krásných liturgických slavnostech, při poutích, výstavách, koncertech a, znovu zdůrazňuji, také v osobních tichých modlitbách. Oslavy svaté Anežky našly širokou odezvu v celé společnosti a mnoha akcí se s velkým zaujetím zúčastnily možná tisíce našich občanů, kteří s námi nesdílejí víru ve zmrtvýchvstalého Krista, ale sdílejí s námi úctu k mnoha duchovním hodnotám a tradicím a také lásku ke společné vlasti. Lípy zasazené na paměť Anežčinu a její sochy vztyčené k její poctě o tom svědčí jasně. Oživila se také práce charity, která nás dobře reprezentuje doma vůči celku společnosti a náš stát na mezinárodním fóru. Zvláště radostně vítám zájem dětí a škol a je spravedlivé poděkovat učitelům i ministerstvům školství a kultury za jejich přínos k oslavám. Probudil se nově i odborný zájem o postavu a dobu svaté Anežky a otevřely se nové pohledy na naše dějiny. Za to patří dík akademické obci.

Není nadsázkou, když řeknu, že jsme byli v rámci těchto oslav svědky jakéhosi procitnutí a pozitivního pohybu. Procitnutí může být dáno současným ekonomickým tlakem, ale pozitivní hnutí přichází odjinud. Naše společnost prochází s celou Evropou obtížným údobím ekonomické krize a daleko vážnější a dlouhodobější krize mravní. Není spo-

ru o tom, že neblahá hospodářská situace byla způsobena a je zesilována jednáním jednotlivců i celých skupin lidí, kteří se odklánějí od věčného a mravného života. Jedni chtějí vydělat víc a víc a dopouštějí se nezodpovědných riskantních kroků ve svých spekulacích. Druzí zneužívají nejednou velmi sobecky výdaje státu na sociální potřeby a chtějí z nich urvat co nejvíc, aniž by se přičinili svou prací o zvýšení národního důchodu. Obě skupiny jednají nakonec stejně a ještě svalují

Mons. Dominik Duka OP. Foto: TS ČBK

vinu a zodpovědnost na ty druhé. Čím víc doléhají důsledky krize, tím víc se ozývají právě ty chyby, které ji způsobily. Nevídaně roste chamtivost, závist a agresivita. Před těmito jevy – a nyní mluvím k celé společnosti – naléhavě varuji.

Každá mravní krize společnosti vzniká v jednotlivých rodinách. Na rodiny, a to i nevinné, pak dopadnou její nejtěžší důsledky. Evropa má problémy především proto, že zpochybnila a podřívá klasickou rodinu. Společnost bez stabilních rodin nemůže obstát a tzv. registrované partnerství nepřinese novou generaci. Děti bez jednoho z rodičů vyrůstají v rámci, kde se neseznámí s jedním z podstatných znaků společnosti

jako celku. V jejich výchově chybí buď mužský, nebo ženský prvek. Děti rozvedených rodičů ztratí smysl pro přirozenou autoritu atd., atd. Děti, kterým se rodiče nevěnují, vyrůstají bez nejdůležitější složky výchovy – rodičovské lásky. Mohou být samostatné, ale chybí jim smysl pro sociální rozměr. Na křesťanech v současné době leží dnes kromě běžných úkolů zdravého soužití v rodině a péče o domov navíc těžký úkol ukázat, že právě to je přirozené, krásné a přináší to radost. Jsou to křesťanské rodiny, kdo musí obhájit lásku před sexem, nebo chcete-li heterogenní sexualitu před ponižující a devastující sobeckou pudovostí. Je velmi pravděpodobné, že Vás za Vás správný přístup k životu bude okolí hanobit, bude se Vám posmívat a možná i škodit. Život křesťana je tím provázen od počátku, víme to. Řekl nám to sám Pán.

Buďte stateční. Statečností křesťanů se ostatně budeme v letošním roce, který je druhým rokem v přípravě na velké cyrilometodějské výročí, zabývat v jeho duchovním tématu. Po loňském roce křtu následuje rok svatého břimování. Je to svátost křesťanské dospělosti a vědomí zodpovědnosti. Je to svatodušní svátost, která nás vybavuje všemi dary Svatého Ducha, který vane, kde chce, proniká vším, očišťuje a páli jako Pravda, posiluje a utěšuje jako Láska. Bůh Otec i Syn v jednotě Svatého Ducha žije a kraluje na věky věků. V jeho jménu Vám a všem, kdo jsou Vám drazí, také žehnám.

Do nového roku Vám společně s generálním vikářem Mons. Michaellem Slavíkem a otci biskupy Václavem a Karlem přeji Boží požehnání na přímluvu Matky Boží a patronky manželů a rodin svaté Zdislavy.

Váš

Dominik Duka OP
arcibiskup pražský
<http://www.dominikduka.cz>

DOBRODRUH PRO KRISTA

Svatý Pavel, apoštol

Svého křestního patrona, svatého apoštola Pavla, nám v tomto čísle představí MVDr. Pavel Bělobrádek Ph.D., předseda KDU-ČSL.

Na otázku, který svatý v mém životě hrál a hraje zásadní roli, není jednoduché odpovědět. Nakonec jsem po krátkém přemýšlení usoudil, že to je skutečně můj křestní patron svatý Pavel. Číst Skutky apoštolů a Pavlovy dopisy je přece svědectví o obrovském dobrodružství. O člověku, který hluboce věří v Hospodina a snaží se „nebezpečnou křesťanskou sektu“ pronásledovat a hubit jako odpadlíky a rouhače proti pravé víře otců. Nelze než z pohledu Židů jeho rozhořčení chápat a jeho snahu o zachování skutečné víry a zbožnosti dokonce obdivovat. Právě jeho si však Pán Bůh vybral pro úkol, který byl nadlidský a předem prohraný z lidských měřítek. Logicky nemožný a odsouzený k neúspěchu. Právě na něm se projevil, právě pro něj existoval Boží plán, který exemplárně ukázal Ježíšovu moc, milosrdenství a pravdivost.

Člověk znalý v Písmu, intelektuálně zdatný, ne příliš dobré fyzické konstituce, římský občan, rodem Žid, právě on se stal neohroženým a nezlomitelným hlasatelem evangelia. Apoštolem pohan-ských národů i Židů. Otroků, boháčů, porobených i vládnoucích. Dobrodruh pro Krista, který se plavil, ztroskotal, chodil, pracoval, unikal v koši, byl kamenován, vězněn, urážen, tupen. Přece však obdařen dary Ducha Svatého křtil, kázal, uzdravoval, vysvětloval a zapaloval lidská srdce.

Nevyzpytatelné cesty Boží

Nelze než neustále vzhlížet k jeho nezlomnosti, odhodlání a zarputilosti pro Pána Ježíše. Svatý Pavel, který se asi za Ježíšova lidského života s ním osobně nesetkal, neviděl jeho zázraky a neslyšel jeho kázání, se stal neohroženým hlasatelem Kristovy radostné zvěsti. Snaha některých vykladatelů moment Pavlova obrácení na cestě do Damašku vykládat

jako epileptický záchvat je sice zajímavá, ale naprosto lichá. Nevyzpytatelné jsou cesty Boží. Nástroje, kterými nás Ježíš oslovuje, jsou velmi různorodé, často na první pohled podivné, již na druhý však velmi podivuhodné.

Fra Angelico: Obrácení svatého Pavla (1430)
Foto: Wikipedia

Nestačí jenom se intelektuálně smířit s Boží existencí. Je potřeba přijmout Pána Boha do svého života.

Sám jsem z křesťanské, ale ne příliš praktikující rodiny. Otec katolík, matka evangelička, její otec evangelík, její matka katolička. Víra v Pána Boha byla u nás tak nějak intuitivní, vždy bylo jasné, že jsme věřící. Přesto je moje formace velmi zvláštní. Matka do kostela občas chodí, otec málokdy, nicméně u nás doma bylo evidentní, že jsme křesťanská rodina, i za komunistů. Pravdou je, že naše křesťanská výchova spočívala

v tom, že jsme se na Vánoce pomodlili Otčenáš u štědrovečerního stolu a pak jsme občas jeli na půlnoční mši.

Bud' vůle tvá

Co se týká institucionálního zakotvení, tak na mě měly velký vliv tři prázdninové kurzy angličtiny, které jsem absolvoval u Církve bratrské. Byla to pro mne první možnost „sáhnout si“ na lidi, kteří víru každodenně prožívají, kteří svoji víru praktikují. To považuji za velice důležité. Vzpomínám si, jak mi náhodský pan kazatel František Marek řekl: „Víte, ono nestačí se jenom intelektuálně smířit s Boží existencí. Je potřeba Pána Boha přijmout do svého života.“

To je věta kazatele Církve bratrské, která ve mně rezonovala spoustu let, i když jsem byl vždycky hrdý na to, že jsem katolík. V té době jsem začal chodit nepravidelně do kostela. Když jsem měl tu potřebu, tak jsem do kostela zašel. Asi tak od 16 do 25 let jsem do kostela chodíval, už jsem leccos věděl, nicméně ono Pánovo klepání, jež se neustále ozývalo, jsem pořád odmítal. Přijetí Pána Boha do života, jak to vnímám, znamená důležité rozhodnutí, že se částečně jakoby vzdáváte své osobnosti, že ji dáte někomu jinému. A tam je ten zlom, k němuž spousta lidí nemá odvahu, protože si neumí představit, že díky tomu se člověk probudí do té správné osobnosti. Tím, že se všeho člověk vzdá a dá to do rukou Pána Boha, tak teprve pak Pán Bůh řekne: „Teprve teď to jsi ty, tvé pravé já, teprve teď jsi svobodný, když se vzdáš své vůle a řekneš: Bud' vůle tvá.“ Pak se stáváte plnohodnotným člověkem a pak můžete být skutečně svobodný.

Nástroj v rukou Páně

A tak jsem teprve v sedmadvaceti letech zaklepal na faru a požádal o biřmování. Chodil jsem pak na přípravu. Pak mne nakonec hradecký biskup Dominik Duka

biřmoval a od té doby jsem praktikujícím křesťanem. Někdo říká, že jsem vnitřní konvertita. Já si tím nejsem úplně jist, protože dar víry jsem měl odmalička.

Snad i proto mě svatý Pavel tolik oslovuje. Původně hluboce věřící, znalec Písma, ale ne plně oddán Ježíšovi. Teprve v pravý čas ho sám Kristus osloví, aby jeho život najel na tu správnou kolej. Pak teprve je celá jeho intelektuální, fyzická i duchovní stránka využita v souladu s vůlí Hospodina. Jeho život je plně položen na důvěře v Pána Ježíše a je plně pod

vedením Ducha Svatého. Život pro Ježíše je dobrodružství plné nebezpečí, proher i vítězství. Přestože svatý Pavel za svého života viděl jen zlomek výsledků vlastní práce a ne vše se dařilo podle jeho představ, nepropadá beznaději, ale v důvěře v Boha vždy burcuje a povzbuzuje. Jeho život a dílo jsou v podstatě scénářem opravdové akční podívané, která se vešla do jednoho lidského života. Je to skutečný dobrodruh pro Krista. Nepracuje pro svůj prospěch a slávu. Plní pouze poslání, je nástrojem v rukou Páně.

Opravdovost, plné nasazení, schopnost zcela přijmout Boží plán a naprosto ho naplňovat. To je zrcadlo, v kterém neustále musím poměřovat vlastní nedokonalé jednání.

*Pavel Bělobrádek
(Mezitimulky redakce)*

*MVDr. Pavel
Bělobrádek Ph.D.
předseda KDU-ČSL*

NEBOJ SE, JEN VĚŘ

Ozjornoje, zázračná vesnice v Kazachstánu

Asi 200 km severně od Petropavlovka leží vesnice Ozjornoje, Zázračná. Jak přišla k tomuto zvláštnímu jménu?

V červnu 1936 nařídil „tatiček“ Stalin deportaci všech Poláků z Ukrajiny. Ozbrojenci zvláštních oddílů KGB se s nikým nemazlili. Naložili všechny – od dětí po starce – do vlaků, vagonů-dobyččáků, a vyvezli je do holých stepí Kazachstánu. Tam je nechali napospas vyprahlé stepi. První léto prožili vyhnanci ve všelijak sláтанých stanech, do zimy si vykopali zemljanky. S primitivními nástroji – sekyry, motyka, lopata a nějaký krompáč – museli čelit hrozbám života na pusté stepi. Největším problémem byla voda. Museli pro ni chodit až několik kilometrů a i tak jí byl katastrofální nedostatek.

Navzdory vyčerpání z práce, hladu a žízní se každý večer scházeli k modlitbám, především svatého růžence. V roce 1939 vypukla válka. I situace deportovaných se citelně zhoršovala. V půli března 1941 jedna z žen navrhla, aby vykonali nověnu k Panně Marii. Modlili se pak všichni, protože všichni zakoušeli hladovou nouzi. Pětadvacátého března, na svátek Zvěstování Panny Marie, vytryskl v nedalekém údolí mocný gejzír vody, takže se zde během několika dní vytvořilo jezero. Kdyby jen voda – už to bylo náramné ulehčení –, ale brzy se vlny jezera

čeřily houfy ryb. Všichni pak dosvědčovali, že díky rybám mohli přežít hlad válečné doby. Není divu, že pak svou vesnici nazvali Ozjornoje – Zázračná. Jinak si sled událostí nedovedli vysvětlit. Doká-

Poutníci v Ozjornom. Foto: liguori.narod.ru

zali jen chválit Boží prozřetelnost, děkovat dobrému Bohu za jeho péči a Panně Marii za přímělu.

V květnu 1990 začali stavět chrám, jehož hrubou stavbu posvětil polský primas kardinál Jozef Glemp 9. srpna 1992 a slavnostní svěcení chrámu pak 27. června 1993 provedl biskup Jan Paweł Lenga. Dne 25. září 1994 prohlásil biskup Lenga Královnu míru za hlavní patronku Kazachstánu a Střední Asie

a 25. června 1995 vykonal slavnostní zasvěcení Kazachstánu Panně Marii.

Dne 25. března 1996, na 55. výročí vytrysknutí mohutného gejzíru vody z vyprahlé stepi, začíná na přání otce biskupa v Ozjornom každodenní adorace asi od 10 do 18 hodin. Dne 24. června 1997, o šedesátém výročí založení vesnice, byla odhalena socha Panny Marie s rybami, jako dík za záchranu před smrtí hladem pomocí nevidaného množství ryb. Socha stojí na břehu jezera a posvětil ji Jan Pavel II. při návštěvě Posla v červnu 1997. A 28. června pak biskup Jan Paweł Lenga posvětil na Volynskoj spoke dvanáct metrů vysoký kříž jako památník obětem stalinské deportace Poláků z Ukrajiny do Kazachstánu.

A to dokázala silná víra, vytrvalá modlitba, bezmezná důvěra v Boží prozřetelnost a ochranu naší nebeské Matky Panny Marie... ne kdysi, ale téměř za našich dnů.

P. Josef Koláček SJ

*P. Josef Koláček SJ,
redaktor české sekce
Vatikánského rozhlasu,
překladatel a historik*

DESET STRATEGIÍ NA OBNOVENÍ RODINNÉHO ŽIVOTA

Postavení rodiny v mnoha vyvinutých společnostech je neudržitelné. Jaké strategie by mohly tento úpadek zvrátit?

V ústřední pasáži své zprávy o demografickém vývoji *The Empty Cradle – Prázdná kolébka* Phillip Longman a jeho spolupracovníci podrobně sledují demografický úpadek na světě a jeho příčiny. V závěru navrhuji deset klíčových strategií na zvrácení tohoto úpadku a znovuoživení ekonomiky.

1. Podporovat rodinné podniky

Poslední generace se stala svědkem rychlého nárůstu konsolidace podniků. Zatímco nekompromisní prosazování protikartelových a jiných strategií hrálo až do roku 1980 důležitou roli pro malé rodinné farmy a podniky, neexistuje dnes téměř žádná kontrola nad růstem obrovských maloobchodníků, zemědělských podniků a průmyslových koncernů. Jak napsal britský sociální teoretik Philip Blond, „Naši prodávací ryb, řezníci a pekaři jsou vytlačováni a celá třída vlastníků se přeměňuje na nízko výdělečné osoby zaměstnané v supermarketech.“

Ačkoli není možné, dokonce ani žádoucí, tento trend k monopolizaci zcela zvrátit, je možné jej zmírnit a tak vytvořit více prostoru pro rodinné podniky a podnikatele, což zase pomůže obnovit ekonomický základ rodiny. Dobrým začátkem by bylo nabídnout malým podnikům zmírnění daní ze mzdy a důsledněji prosazovat existující protikartelové zákony.

2. Zvýšit jistotu příjmů pro mladé manželské páry

Mladí manželé, kteří uvažují o založení rodiny, stojí dnes před větším rizikem než jejich rodiče, protože budou opakovaně zažívat období, kdy budou bez práce nebo budou mít podřadné zaměstnání. Již před obrovským hospodářským poklesem v roce 2008 poukázal Jacob Hacker na to, jak se v USA od roku 1970 velikost výkyvů nezdaněného příjmu rok

od roku zdvojnásobovala. Pro mnohé mladé lidi v Evropě je běžné, že manévrují od jedné smlouvy ke druhé a nemožou si zajistit jistou kariéru na podporu rodiny. Ve vývojových zemích se mladí lidé snaží prosadit ve víru konkurence v obrovských městech, kde však není pro děti žádné místo.

Neexistuje žádná strategická páka, za kterou by bylo možné zatáhnout, aby rodina byla opět ve zdravé a udržitelné rovnováze se světovou tržní silou. Musíme se potýkat s takovými problémy jako zahraniční obchod, zaměstnání v cizí

zemi a snižování pracovních míst. Přesto je nutné, aby se měřítko úspěšnosti neurčovalo tak úzkoprse, že by nebralo v úvahu stěžejní roli, jakou hraje dobře fungující rodina pro podporu ekonomického pokroku. Aby se zmírnil dopad na mladé lidi kvůli nestabilitě příjmu a zaměstnání v důsledku globalizace, měl by stát zajistit přístup k cenově dostupné zdravotní péči a celoživotnímu vzdělávání.

3. Zmírnit napětí mezi vyšším vzděláním a zakládáním rodin

Vzdělání ženy silně předurčuje, kolik dětí bude mít. Americké ženy s vyšším vzděláním ve stáří 40–44 let měly v roce 2008 v průměru 1,6 dětí, ženy bez vysokoškolského vzdělání 2,4 dětí. Plných 21,5 procent žen s vysokoškolským vzděláním zůstalo po celý život bezdětných, těch, které školu nedokončily, bylo 15 procent.

Do jisté míry jsou tyto rozpory odrazem odlišných individuálních priorit a preferencí. Odrážejí však také vážné překážky, které se staví do cesty manželským párům, jež chtějí založit rodinu v době, kdy jsou toho ještě po biologické stránce schopni a současně chtějí získat vyšší vzdělání. Žena, která chce přerušit své vzdělávání ve věku 20 let, aby mohla založit rodinu, a pak se ve věku 30 let vrátit do školy, bude v našem současném systému velmi znevýhodněna, když bude žádat o přijetí. Instituce vyššího vzdělávání i zaměstnavatelé by měli počítat s rodiči, kteří se pokoušejí překonat historické pozůstatky diskriminace.

4. Vybudovat komunity s příjemným prostředím, vhodným k bydlení

Na celém světě jsou vysoké náklady na ubytování úzce spojeny s nízkou porodností. Toto platí především o Japonsku, Jižní Koreji, Evropě a pobřežní Číně.

Budoucnost lidstva závisí na rodině! Proto je nezbytně nutné a naléhavé, aby každý člověk dobré vůle usiloval o udržení a uhájení hodnot a požadavků rodiny. (*Familiaris consortio*)

Ambrogio Lorenzetti: Svatá Rodina (1345)
Foto: paladinia.wordpress.com

Ačkoli na většině území ve Spojených státech je bydlení poměrně cenově dostupné, zhoršující se veřejné školství nutí rodiče, aby platili za soukromé školy anebo snížili počet členů rodiny. V mnoha částech Spojených států a Kanady jsou investice do dopravy nedostačující a rodiče musí dojíždět daleko za prací, což má negativní a emocionální dopad na život rodiny.

Je potřeba, aby předměstí, ve kterých bývala vysoká porodnost, byla obnovena a modernizována a stala se opět příjemným prostředím pro rodiny.

O řešení všech těchto ohrožení pro rodinný život je mnohem snazší hovořit, než je uskutečnit. Avšak uskutečnění takových životně důležitých reforem, jako zlepšení vzdělávání, nezávislost na cestování autem a podporování pěších zón, bude možná snazší, když bude spojeno s potřebami rodin.

5. Vážít si pracovních ideálů všech žen

Ženy se liší ve svých životních preferencích, a to platí jak pro rovnováhu mezi mateřstvím a kariérou, tak pro jakoukoli jinou oblast. Například asi pětina vdáných matek ve Spojených státech uvádí, že jejich ideálem je zůstat v zaměstnání na plný úvazek, téměř polovina dává přednost pracovat jen na poloviční úvazek a třetina nechce pracovat mimo domov v době, kdy vychovávají děti. Ačkoli je procento žen vzhledem k těmto možnostem v různých zemích odlišné a mění se postupem doby, podle průzkumu zůstává toto procento na stejné úrovni. Ve vyvinutých zemích všeobecně asi 20 procent žen dává přednost životu doma, 60 procent raději spojuje kariéru s rodinou a asi pro 20 procent je předností pouze kariéra.

Bohužel vládní rodinná politika často tuto různost nebere v úvahu. Místo toho se často věnuje potřebám zaměstnaných matek a opomíjí potřeby matek v domácnosti. Protipotravní politika pravděpodobně nebude efektivní, jestliže se zaměří hlavně na ženy, které dávají přednost kariéře. Nejen že tyto ženy představují pouze menšinu, ale všeobecně nejvíce nesouhlasí se zvyšováním porodnosti. Podle sociologa C. Hakima rodinná politika, která se zaměřuje jen na problémy rodin s dvojím příjmem, „neuznává

Giotto di Bondone: Svatba v Káně (1306). Foto: Wikipaintings

Rodina je bohatstvím pro manžele, nenahraditelným dobrem pro děti, neodmyslitelným základem společnosti a společenstvím života pro putující Církev. (Benedikt XVI.)

a nezohledňuje různorodost životních preferencí žen (a mužů)“. Tvůrci politiky by měli do programů zahrnout takové velmi úspěšné programy, jako je přídavek na domácí péči ve Finsku.

Ten poskytuje rodičům, kteří nevyužívají služeb veřejné péče o děti, finanční příspěvek, který mohou použít pro svůj vlastní rodinný rozpočet, nebo platit prarodičům, sousedům, přátelům nebo chůvě za péči o jejich děti. Tento příspěvek je nižší než výdaje na veřejnou péči a zvyšuje se podle počtu dětí. Co je nejdůležitější, umožňuje ženám, aby si zvolily tu péči, kterou považují za nejlepší.

6. Podporovat manželství a zodpovědné rodičovství

Vláda je omezena ve svých možnostech podporovat rodinu jako instituci. Přesto by měla veřejná politika přestat znevýhodňovat manželství a měla by také podporovat iniciativy na vzdělávání ve

řejnosti o přínosech manželství a o riziku neúplné rodiny. Je to stejný přístup, jako když se vláda snaží vzdělávat veřejnost o tom, jakým přínosem jsou správně umístěné autosedačky pro děti nebo varovat před rizikem kouření.

Zprvce, mnohé veřejné politiky neúmyslně znevýhodňují manželství tím, že snižují nebo ruší veřejné příspěvky těm, kdo uzavrou manželství a mají tedy dvojí příjem. Příspěvky rodinám by měly být poskytovány na jednotném základě nebo by měly umožnit rodičům, aby se při určování, zda mají nárok na příspěvek, jejich příjem rozdělil na půl.

Zadruhé, vláda by měla zjistit efektivnost sociálně-tržních kampaní, co se týče manželství a rodičovství. Zkušenost ukázala, že takové dobře navržené kampaně zaměřené na změnu sexuálního chování, užívání drog a kouření mohou mít pozitivní dopad. V některých případech se ukázalo, že tento dopad je menší. Je však pravděpodobné, že tyto mimořádné náklady zaměřené na potírání a změnu postoju (např. plazení dětí mimo manželství) se vyplatí a to jak pro jednotlivce, tak i pro společnost. Tyto kampaně mohou také vyvolat ve společnosti rozsáhlejší debatu o důležitosti manželství pro výchovu dětí.

7. Podporovat šetrnost

Mladí lidé ve vyvinutých zemích a vzrůstající měrou i v rozvojových zemích jsou zatíženi obrovskými dluhy. V roce 2009

měl průměrný americký vysokoškolský student studentskou půjčku ve výši 24 tisíc dolarů. Od roku 2003 stoupla tato částka každý rok o 6 procent. Obrovské dluhy na kreditních kartách nyní zatěžují mladé manžele, kteří by chtěli založit rodinu. Je to zřejmý odrazující faktor pro zvýšení porodnosti.

Částečným řešením jsou lepší zákony na ochranu spotřebitelů v oblasti financí počínaje omezením lichvářských půjček a zavedením jednotných a srozumitelných smluv na kreditní karty a hypotéky. Taktéž znovuoživení etosu šetrnosti, což bylo vždy pilířem prosperující třídy pracujících a středních vrstev. Až do roku 1960 slavili Američané „spořivý týden“. Do téhož roku existovaly u veřejných škol malé banky pro studenty, aby se děti naučily lépe zacházet s penězi a zvykli si šetřit. Tento étos je třeba dnes obnovit. Je to generační projekt, ale také předpoklad pro oživení zdravé moderní rodiny.

8. Upravit financování sociálního zabezpečení s ohledem na potřeby stárnoucí společnosti

Veškeré penze a zdravotní příspěvky jsou v konečné fázi financovány dětmi a těmi, kteří je vychovávají. V moderní společnosti však tento „výchovný sektor“ hospodářství trpí nedostatkem zdrojů. Obzvláště rodiče zřídka dostanou nějakou kompenzaci za to, jak se obětují pro své děti.

Zde je návrh, jak by tento sektor mohl mít větší podíl na hodnotě, kterou pro společnost vytváří. Řekněte budoucí generaci dospívajících, aby měli jedno dítě a jejich daň z příjmu, která podporuje

starší generaci, se sníží o třetinu. Druhé dítě by přineslo snížení o dvě třetiny. Při třech a více dětech nebudete platit žádné daně až do 18 let věku vašeho nejmladšího dítěte. Když budete odcházet do důchodu, vaše přídatky se budou vypočítávat, jako byste oba přispívali maximální částkou během doby, kdy jste vychovávali děti, za předpokladu, že všechny vaše děti vystudovaly vysokou školu.

9. Ozdravit kulturu

Televize a další sdělovací prostředky sehrály velkou roli v tom, že se snížila porodnost a klesl počet uzavřených manželství. Počínaje hvězdami popu v jejich snaze překračovat hranice v oblasti sexuality až po filmy z produkce Hollywoodu, násilí video her a všudypřítomnou pornografii na internetu – to vše předkládá mladým lidem pohled na způsob života soustředěný kolem rodiny jako na něco dávno překonaného.

Do jisté míry snad lze očekávat, že v takových kulturních výstřednostech a zkreslování dojde k nápravě. Právě tak jako ve viktoriánské době, kdy obava z nízké populace – zejména u vyšších vrstev společnosti – vedla k reformaci ve způsobech a morálce, bude stále méně tolerance vůči těm, kteří nejsou ochotni mít více dětí nebo jejichž jednání přispívá k morální korupci dětí. Filmoví tvůrci z Hollywoodu, tvůrci reklam a další obchodníci v oblasti kultury musí pochopit novou demografickou realitu a uvědomit si, že žijeme ve světě, ve kterém už pevné rodinné svazky nejsou samozřejmostí a není možno je stále zesměšňovat.

10. Respektovat roli víry v podporování porodnosti

Rodiny bez dětí nebo s malým počtem dětí jsou stále častější u lidí bez vyznání. V Evropě, v Americe, v Izraeli a v některých částech Středního východu existuje velká souvislost mezi dodržováním ortodoxně křesťanských, islámských nebo židovských náboženských hodnot a početnějšími, pevnými rodinami.

Vlády by měly uznat, jakým přínosem je víra pro rodinný život a porodnost a neměly by perzekvovat věřící za to, že vyznávají hodnoty, které jsou prodchnuty náboženskými tradicemi včetně těch, které neschvalují progresivní nebo nacionalistické cítění. Bohužel je taková perzekuce v dnešní době v některých státech běžná. Víra přináší naději a konec konců je to naděje, díky níž se lidská rasa neustále obnovuje.

Žádný z těchto deseti návrhů ani zdaleka nemůže vyřešit demografickou situaci 21. století. Přesto však navrhuji potřebný filosofický přístup, takový, který zdůrazňuje roli rodiny, která je nedotknutelná, vychovává a je finančně zajištěná a důležitá pro zachování a obnovu lidského, sociálního a finančního kapitálu stárnoucí společnosti na celém světě.

Phillip Longman a spolupracovníci
<http://www.mercatornet.com>

Přeložila Krista Blažková

Phillip Longman,
demograf, vedoucí
výzkumný pracovník
New America Foundation
ve Washingtonu, D.C.

Alfons Maria de Liguori: Návod na dobrý život

Římskokatolická farnost Vranov nad Dyjí nabízí novinku z misijní řady tiskového apoštolátu A.M.I.M.S. M. s názvem *Návod na dobrý život* – autorem je svatý Alfons Maria de Liguori, učitel Církve, patron moralistů a zpovědníků. Kniha má barevnou obálku, 94 stran, vychází s církevním schválením Biskupství brněnského a pojednává srozumitelně a překvapivě aktuálně o základních tématech duchovního života. Cena jednoho výtisku je 20 Kč (+ příspěvek na poštovné). S knihou se můžete seznámit v plném rozsahu v elektronické podobě na adrese <http://www.fatym.com/view.php?cisloclanku=2011100193>.

Objednávky: Římskokatolická farnost, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
nebo marek@fatym.com, tel.: 515 296 384 nebo 731 402 737

BOŽÍ MOC

Jak Boží slovo přiblížit dětem, aby mu porozuměly a zamilovaly si ho? A jak s nimi vůbec o Bohu mluvit? V této rubrice vám nabízíme vhodné texty ke společnému čtení Písma svatého s dětmi.

Rodič: Tak přišli do Kafarna. (Ježíš) hned v sobotu vstoupil do synagogy a učil. Žasli nad jeho učením, protože je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé Zákona. V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Ví, kdo jsi: Svatý Boží!“ Ale Ježíš mu přísně rozkázal: „Mlč a vyjdi z něho!“ Nečistý duch posedlým zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. Všichni žasli a ptali se jeden druhého: „Co je to? Nové učení – a s takovou mocí! I nečistým duchům poroučí, a poslouchají ho.“ A pověst o něm se hned roznesla všude po celém galilejském kraji. (Mk 1,21–28)

Dítě: Kafarnaum bylo velké město?

Rodič: Spíše takové větší městečko. Významné pro nás je v tom, že je to Ježíšovo město. Ježíš v něm často přebýval, učil, udělal tam mnoho zázraků.

Dítě: Dnešní příběh se odehrává v synagoze. Ví, že synagogy byly a jsou dodnes židovské kostely.

Rodič: Každý židovský muž mohl v synagoze vystoupit a vysvětlovat Písmo, když ho k tomu vyzval představený synagogy.

Dítě: Ale četli jsme, že Ježíš učil úplně jinak než uznávaní učitelé Zákona.

Rodič: Učitelé Zákona byli jenom lidé, i když byli vzdělaní a velmi dobře znali Písmo. Ježíš však byl nejenom člověk, ale i Bůh. A své učení podtrhoval mocí, která mohla být jenom od Boha.

Dítě: Žádný učitel Zákona nemohl říct: „Ježíši, co ty nám tady chceš vykládat. Jsi obyčejný tesař, do žádné vysoké školy jsi nechodil.“

Rodič: Přesně tak. Každý z posluchačů si mohl ověřit, že za Ježíšem stojí Bůh a to je daleko víc než jakákoli vysoká škola.

Dítě: Ježíšova moc se ukázala, když na něho začal křičet zlý duch. Ježíš ho z posedlého vyhnal.

Rodič: Je dobré si všimnout, co na Ježíše zlý duch křičel.

Dítě: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Ví, kdo jsi: Svatý Boží!“

Rodič: Všimni si, že Zlý zná Ježíše. Ví, že pochází z nebe (je „Svatý Boží“). Tuší, že jejich vláda končí.

Dítě: Proč v Ježíše neuvěří, když ví, že je z nebe? Proč se mu nepokloní, když je to Svatý Boží?

Ježíš káže v synagoze
Foto: cacina.wordpress.com

Rodič: To by nesměl být ďábel. Zlý duch byl kdysi anděl. Ale postavil se proti Bohu. Odmítl mu sloužit. Rozhodl se proti Bohu bojovat. A chce do své říše zla strhnout i člověka.

Dítě: Ježíš měl moc, aby zlého ducha z posedlého člověka vyhnal. Ale my takovou moc nemáme. Jsme tedy proti němu bezmocní?

Rodič: Sami jsme bezmocní. Ale ve spojení s Pánem Ježíšem máme v Církvi velikou moc i nad zlými duchy.

Dítě: I dnes jsou lidé posedlí?

Rodič: Ano. I dnes Ježíš zlé duchy vyhání, když se k němu modlíme. Povím ti o jedné mladé ženě. Jako dívka se zasněbila

zlému duchovi. Dostala za to slíbeno, že bude mít v životě úspěch.

A bylo tomu tak. Byla sice obyčejnou kadeřnicí, ale měla dostatek zákazníků. Musela si najmout pomocníci. Dařilo se jí dobře. Ale v duši pokoj neměla. Nemohla například projít kolem kostela. Nesnesla modlitbu a kříž. Její útrapy byly tak tíživé, že se svěřila právě své pomocnici, která ještě studovala.

Studentka ji dovedla ke knězi, který si zavolal ještě dva další kněze. Všichni tři kněží se modlili k Pánu Ježíši a pak jeden z nich zvolal: „Vyjdi z ní, satane!“

Vyšel z ní za strašného křiku. A to se opakovalo sedmkrát. Ano, sedm zlých duchů bylo v této ženě.

Když byl z ženy vyhnán poslední zlý duch, tak ležela vyčerpaná na zemi. Byla však nesmírně šťastná, že je zbavena zlých duchů, kteří ji trápili. Pán Ježíš ji nejenom osvobodil od zlých duchů, ale vлил jí do duše poznání zjevených pravd o Bohu.

Dítě: To je úžasné, jak jí Pán Ježíš pomohl. Takhle vyhnán zlé duchy dokáže každý kněz?

Rodič: Nejenom každý kněz, ale každý křesťan se může za druhého člověka modlit a svolávat na něho Boží moc, která by zapudila zlého ducha. Z posedlých lidí vyhání zlé duchy biskup a kněz, kterého k tomu biskup pověří – říká se mu exorcista.

Dítě: To je dobře. I dnes tedy každý biskup, kněz i obyčejný věřící učí jako ten, kdo má moc, neboť si může Boží moc vyprosít.

Josef Janšta

Další materiály najdete na josefjansta.opava.org.

Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénárista a spisovatel

MODLITBY ZA NEJMENŠÍ

Milí čtenáři,

v *RC Monitoru* 24/2011, tj. v posledním loňském čísle, jsme vás prostřednictvím P. MUDr. Jiřího Kordy informovali o modlitebním úsilí o zastavení potratů v naší zemi. Modlitby za nejmenší, jak se iniciativa nazývá, nabízí možnost zapojit se do úsilí o nápravu současného stavu, kdy je umělým potratem v naší zemi denně zabito takřka 70 počatých, nevinných a bezbranných dětí. Více informací o možnostech, jak se zapojit a do jakého druhu iniciativy v rámci Modliteb za nejmenší, najdete na <http://www.modlitbyzanejmensi.cz>. Jediná modlitba během dne, kdekoliv a kdykoliv pronesená, může pomoci zastavit násilí. Můžete-li, prosíme, přidejte se k Modlitbám za nejmenší. K přihlášení využijte např. odpovědní lístek, který je přílohou tohoto čísla *RC Monitoru*. Děkujeme!

Redakce

GENERACE SINGLES

Dokumentární film o fenoménu singles

Film režisérky Jany Počtové natočený v koprodukcí HBO představuje život šesti „singles“, kteří preferují svobodu před závazky. Podívejte se, kam takový život může vést.

Právě jsem zhlédl následující dokument: http://hbo.cz/movie/generace-singles_-70704 a můj první a nejpodstatnější dojem z celého filmu je, že ti lidé jsou až neuvěřitelně povrchní. Tvrdí, že hledají lásku, partnera na celý život, někoho, kdo by je měl rád... Na druhé straně ale nejsou vůbec ochotní cokoli ze svých životů změnit. Od „toho druhého“ čekají, že jim bude vyhovovat. Že se přizpůsobí jejich životnímu stylu, zálibám a představám. Měl jsem z nich pocit, že hloubku vztahu s jiným člověkem měří hloubkou své vagíny, resp. délkou svého penisu. „Mám novou postel, mám novou televizi a také to vypadá, že se občas budu s někým vídat... v té posteli. Zkvalitní mi to můj sexuální život.“

Několik dalších citátů: „V poslední době mám tři nové milenky, ale partnerku žádnou.“ „Čeští chlapi jsou rozmazlení, jsou jako děti. Já chodím do práce, dovedu se o sebe postarat, dělám všechno, co dělá chlap a k tomu se mám ještě o někoho starat?“

Film je o šesti „single“ lidech, třech mužích a třech ženách. Režisérka sáhla po typických představitelích moderní liberální, levicové generace „singles“, která

má v Česku široké zastoupení. Podle titulků na konci filmu je to 30 % české populace mezi 25. až 39. rokem života. Film sleduje osudy těchto šesti postav v průběhu jednoho roka. Některým za rok přibyl pes, dalším nová postel či televize a všichni vystřídali několik partnerů.

O nějakém hlubším pohledu na život založeném na nějaké filozofii, neřku-li víře, nelze v jejich případě na základě vyjádření v dokumentu ani hovořit. Už po prvních minutách filmu pozorujete strach hrdinů ze svého budoucího života. Jakkoli se to snaží ze všech sil zakrýt svými urputnými prohlášeními o tom, jak se těší ze svobody a možnosti rozhodovat o svém životě bez někoho jiného. U žen po třicítce je strach pochopitelný – přinejmenším pokud alespoň trochu přemýšlejí nad dětmi – o rodině se myslím nevyjádřila žádná z nich. Překvapivě i u mužů – s výjimkou jednoho sportujícího egocentrika – je tento strach eminentní.

Na jedné straně se těší ze svobody a volnosti, kladou ji nade vše ostatní, především nad dlouhodobé (nedejbože celoživotní) závazky. Na druhé straně jsou strašně ublížení, smutní a prázdní. Jsou

jako vyschlé studny, do kterých můžete lít vody, kolik budete chtít, ale pokud se nestane zázrak a nepříjde Maruška anebo její zázračná babička, studna zůstane prázdná a vyschlá. Tou vodou jsou pro ně další a další vztahy, noví lidé, přátelé a psi, kteří ale nedovedou zející prázdnotu naplnit. Paradoxem je, že všichni jsou až neuvěřitelně sebevědomí. Vědí, co od svého partnera chtějí. Jsou přesvědčení, že oni jsou ti, kteří umí dát nesmírně mnoho.

Závěr? Češi mají svoji „ztracenou generaci“. Alespoň podle tohoto filmu. Stojí za to se na něj podívat. Když pro nic jiného, tak aspoň pro „hezkou“ ukázkou toho, kam vede život bez zásad, pravidel a s přílišnými možnostmi, ze kterých si kvůli nedostatku zásad a pravidel (které nám dává víra), nedokážete vybrat ani jednu.

„Jsi šťastná? Jo. Určitě. Mně je strašně dobře (?“

Anton Frič

tonyfric.wordpress.com

Ze slovenštiny přeložila

Maria Pešeková

Mgr. Anton Frič,
podnikatel a fotograf

Jak to vidí Pavel Ramík

Velká stavba je z malých cihel

Nový rok je jako neotevřená kniha. Jaké knize bude podobný ten náš? Knize s líbivým, vyšperkovaným přebalem, leč plytké, nezajímavé, či knize na pohled sice prosté a nenápadné, k níž se však všichni budou rádi vracet?

Nový rok je jako neotevřená kniha.

Knihy jsou různé. Tlusté, tenké, velkého formátu nebo naopak spíše malé. Některé mají honosnou vazbu z kůže, zlatou ořízku a zavírají se kovanou sponou. Jiné jsou na první pohled odlišné svou jednoduchostí. Brožovaná vazba, jednoduchá grafika na obalu a počet stránek spíše nevelký. Knihu si mnohdy vybíráme právě podle obalu. Přitahují nás především ty s velkým formátem a třeba i s honosnou koženou vazbou a s velkými zlatými písmeny vlisovanými do vazby. Jsou prostě velké a líbivé. A často jsou vystaveny na nápadných místech, takže jsou hned na očích. Brožurky tolik nezaujímou. Obvykle bývají uloženy na méně nápadném místě, někde v rohu nebo v policích u podlahy. A navíc: jsou prostě na první pohled obyčejné.

A přesto! Knihu si přece nevybíráme pro obal, ale pro obsah. Nezajímavá kniha s pompézní vazbou bude v naší knihovně zapadat prachem, protože to důležité, to, co knihu dělá opravdovou knihou, totiž obsah, ten je pro nás nezajímavý. Povrch,

byť přitažlivý, se časem okouká a přestane nás přitahovat. Ale kniha, jejíž obsah jsme si zamilovali, bude pro nás důležitá i přesto, že se jedná o brožuru v jednoduchých barvách. Takovou knihu budeme mít vždy po ruce. To proto, abychom se s ní potěšili, abychom se znovu a znovu vraceli k jejím pasážím, abychom z jejího obsahu čerpali pohodu, vyrovnanost a pokoj. A takovou knihu vlastně ani nedáváme do knihovny, protože ji potřebujeme mít stále nablízku. Nový rok je jako neotevřená kniha. Čtenářem je Bůh, knihy jsme my. Někteří z nás začínají nový rok nemalými sliby, velkolepými plány a honosnými předsevzetími. A začínají s halasnou vervou, aby bylo zřejmé, že skutečně dělají to, co nedávno slíbili. Bohužel velmi často s uplývajícím časem pomalu a nenápadně uplývá i obsah takových plánů a předsevzetí. Obal je křiklavý a třpytí se zlatem. Obsah je – řečeno jednoduše – prostě brakový.

Jiní začínají nový rok bez nadnesených plánů a spíše si kladou otázku, zda budou v nadcházejícím roce dost silní

na to, aby nějaké konkrétní a hmatatelné dobro vykonali. Jejich činy jsou možná malé, ale co je obvykle nepřehlédnutelné, je jejich pravidelnost a spolehlivost. Zdá se, že postupují podle známého hesla Antonína Bati: Velká stavba je z malých cihel. Obal takové „knihy“ je snadno přehlédnutelný a spíše nenápadný. Není divu, že takovou „knihu“ musíte hledat a třeba se i sehnout, abyste ji z dolní poličky vyjmuli. Obsah si však zamilujete hned napoprvé a především – budete se k němu stále vracet.

Nový rok je jako neotevřená kniha – a Bůh si v ní čte. Knihy jsou různé. Tlusté, tenké, velkého formátu anebo naopak spíše malé. Některé mají honosnou vazbu z kůže, zlatou ořízku a zavírají se kovanou sponou. Jiné jsou na první pohled odlišné svou jednoduchostí. Brožovaná vazba, jednoduchá grafika na obalu a počet stránek spíše nevelký. Začínající rok je jako kniha: důležitý je obsah, nikoli obálka...

*PhDr. Pavel Ramík
trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze*

Pěstování zbožnosti

Jako drahokam hozený do medu nabývá většího lesku, každý podle své barvy, tak se stává člověk příjemnějším a dokonalejším ve svém povolání, je-li spojeno se zbožností: péče o rodinu je skrze ni více prostoupená pokojem, láska mezi manžely je opravdovější, služba představenému věrnější a jakékoli povolání se vykonává s větší ochotou a lépe.

Je omylem a přímo bludem chtít zbožný život vyloučit z družiny vojáků, z dílny řemeslníků, ze dvora knížat, z domácnosti manželů. Je pravda, že v těchto povoláních nelze pěstovat zbožnost čistě

kontemplativní, mnišskou a řeholní; ale kromě těchto tří druhů zbožnosti je ještě mnoho jiných, vhodných zdokonalovat ty, kdo žijí ve stavech světských.

Ať jsme tedy kdekoli, můžeme a máme pěstovat zbožnost a usilovat o dokonalý život.

svatý František Saleský

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:	
Ulice:	
Obec:	PSČ:
E-mail:	Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Ve Švédsku se objevila nová, oficiálně uznávaná církev. Její zástupci si říkají *kopimisté*. Považují sdílení souborů na internetu za náboženský rituál. Církevními symboly jsou klávesové zkratky CTRL+C a CTRL+V pro kopírování a vkládání dat a „věřící“ zastávají názor, že informace obřadem kopírování nabývají na hodnotě.

Podle všeho to nebude recese. Jak je vidět, **apoštolského zápalu je třeba i v novém roce 2012** a nelze v něm polevovat. Mediální zájem o Církev a dění v ní může v mnohém přispět k dobrému (i když samozřejmě kvůli úrovni žurnalistické práce u nás to, žel Bohu ne výjimečně, platí i naopak). A tak je dobře, že se všechna česká média nezdráhala objektivně a vkusně informovat o tom, že máme už dva kardinály. Když v poledne v den Slavnosti Zjevení Páně v průběhu modlitby Anděl Páně **Svatý otec Benedikt XVI. oznámil, že pražského arcibiskupa Dominika Duku OP jmenuje kardinálem**, během několika málo minut zpráva zaplavila naši zem. Milým překvapením byla skutečnost, že média vysvětlovala, co to vlastně znamená a jaké důsledky osobní i pro celou Církev v České republice také jmenování přináší. Možná bude dobré to ocenit a třeba i do médií, která vy osobně sledujete, napsat poděkování a povzbudit k další kvalitní práci.

Je to už 500 let, kdy se moc Boží a slova člověka, který Bohu naslouchá, projevila v praxi. Dominikán Antonio de Montesinos na čtvrtou neděli adventní dne 21. prosince 1511 pronesl na ostrově Hispaniola významné kázání. Tamní domorodci trpěli pod útlakem kolonialistů nelidským způsobem a na obranu lidské důstojnosti bylo třeba pozvednout hlas.

Antonio de Montesinos se nebál: „Abyste si uvědomili své jednání, přišel jsem jako hlas Kristův na poušti tohoto ostrova. Měli byste naslouchat tomuto hlasu velmi pozorně, ne jen tak, nýbrž celým svým srdcem a všemi svými smysly. Bude to hlas nový, jaký jste nikdy neslyšeli, velmi tvrdý a překvapivější a nebezpečnější, než jste si mysleli, že kdy uslyšíte. Tento hlas vám říká, že jste všichni ve smrtelném hříchu. V něm žijete i umíráte kvůli

krutosti a trýznění, jakých se dopouštíte na těchto nevinných lidech.“

Silné slovo ve správný čas může probudit, ba co víc – často i zachránit. Ti z vás, kteří sledujete týdeník *Světlo*, jste možná v čísle 1/2012 našli takové sdělení. Opírá se o předvánoční výsledky sčítání lidu: **„Církev, která nerozkvétá, která se nerozšiřuje, ale naopak trpí na úbytě, neplně své základní poslání a je ve svém jádru nemocná.** Všechny komunity, aktivity, ‘spolča’ i všechny masové akce, pokud neprobouzejí, nepodporují a neživí základní osobní a nenahraditelný styk s Bohem tváří v tvář, z očí do očí a opravdový a plodný apoštolský zápal, mohou budít dojem, že tu ještě jsme a že je nás dost, ale co je to platné, když nakonec nezabrání mohutnému odlivu od pravé víry a nástupu falešných bohů a zlatých telat.“ Ale pan Štula jen nežehrá. Chce, aby každý z nás viděl dobrou cestu, po které vyjít: **„Zapojit se znamená více než nějakou vnější aktivitu a angažovanost, znamená to především převzít spoluzodpovědnost za současnost i budoucnost Božího království,** učinit z toho svou první a hlavní starost i radost mezi všemi ostatními starostmi a radostmi. Je to radost člověka, který našel drahocenný poklad a všechno prodal, aby koupil pole s tímto pokladem.“

-zd-

15. I. Ne	2. neděle v mezidobí I Sam 3,3b–10.19, Žl 40, I Kor 6,13c–15a.17–20, Jan 1,35–42
16. I. Po	sv. Marcel I. I Sam 15,16–23, Žl 50, Mk 2,18–22
17. I. Út	Památka sv. Antonína, opata I Sam 16,1–13, Žl 89, Mk 2,23–28
18. I. St	Památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů I Sam 17,32–33.37.40–51, Žl 144, Mk 3,1–6
19. I. Čt	sv. Márius a Marta a jejich synové I Sam 18,6–9; 19,1–7, Žl 56, Mk 3,7–12
20. I. Pá	sv. Fabián, papež a mučedník, sv. Šebestián, mučedník I Sam 24,3–21, Žl 57, Mk 3,13–19
21. I. So	Památka sv. Anežky, panny a mučednice 2 Sam 1,1–4.11–12.19.23–27, Žl 80, Mk 3,20–21

22. I. Ne	3. neděle v mezidobí Jon 3,1–5.10, Žl 25, I Kor 7,29–31, Mk 1,14–20
23. I. Po	sv. Ildefons 2 Sam 5,1–7.10, Žl 89, Mk 3,22–30
24. I. Út	Památka sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církve 2 Sam 6,12b–15.17–19, Žl 24, Mk 3,31–35
25. I. St	Svátek Obrácení sv. Pavla, apoštola Sk 22,3–16 (Sk 9,1–22), Žl 117, Mk 16,15–18
26. I. Čt	Památka sv. Timoteje a Tita, biskupů 2 Tim 1,1–8 (Tit 1,1–5), Žl 132, Mk 4,21–25
27. I. Pá	sv. Anděla Mericiová, panna 2 Sam 11,1–4a.5–10a, Žl 51, Mk 4,26–34
28. I. So	Památka sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele církve 2 Sam 12,1–7a.10–17, Žl 51, Mk 4,35–41

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

